

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA
FACULTATEA DE ECONOMIE ȘI ADMINISTRAREA AFACERILOR

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

„IMPACTUL CORPORAȚIILOR MULTINAȚIONALE ASUPRA
INVESTIȚIILOR STRĂINE DIRECTE”

Conducător științific,
Prof. univ. dr. Ion ROSU-HAMZESCU

Doctorand,
FOTA Nicoleta Georgeta

Cuvinte cheie: *corporație multinațională, investiții străine directe, transfer de tehnologie, companie multinațională, mediul de afaceri*

Teza de doctorat intitulată „Impactul corporațiilor multinaționale asupra investițiilor străine directe” dezbate o temă de strictă actualitate în actualul context economic mondial – și anume – corporațiile multinaționale, activitatea acestora în domeniul investițiilor străine directe și impactul acestora din urmă atât la nivelul companiilor multinaționale cât și la nivel macroeconomic.

Importanța temei este dată mai ales de sensibilitatea subiectului în sine, provenită și din dubla implicație sau dubla determinare – companie multinațională - investiții străine directe și investiții străine directe – companie multinațională.

Fenomenele din cadrul noului sistem economic mondial reprezentate de spațiile economice integrate încadrate în fenomenele de regionalizare a relațiilor comerciale au dus la apariția unor structuri operaționale, de gestiune a capitalurilor, multinaționale cu un impact puternic asupra țărilor de implantare, în sensul că

REZUMAT: IMPACTUL CORPORAȚIILOR MULTINAȚIONALE ASUPRA INVESTIȚIILOR STRĂINE DIRECTE

acestea au cunoscut o dezvoltare majoră marcând astfel *accelerarea procesului de globalizare a economiei mondiale contemporane*.

Din perspectiva rețelei mondiale de *companii afiliate* corporațiilor multinaționale, mai mult de 58% sunt implantate în economiile în dezvoltare devansând într-un ritm susținut fluxurile investiționale promovate în exterior, fapt ce evidențiază de altfel, ponderea crescândă a capitalului antrenat de corporațiile statelor industrializate în totalitatea resurselor financiare tranzacționate între țările emitente și cele receptoare. Aceste date demonstrează că însuși *sistemul corporativ, prin natura sa este cel care organizează producția și distribuția de bunuri și servicii la nivel global, având drept fundament relația de proprietate asupra activelor productive sau alte mijloace de control*. De asemenea, corporațiile multinaționale adoptă strategii de gestiune și repartiție a rezultatelor economico-financiare atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, orientate îndeosebi, asupra: evoluției profitului societăților afiliate și a celui consolidat; expansiunii ariei de distribuție externă și a creșterii valorii de piață a titlurilor emise pentru dezvoltare; toate acestea fiind abordate în contextul mediului economic și politic așezat de potențialele state gazdă.

Rețeaua corporațiilor multinaționale și a filialelor proprii acestora, amplasate în întreaga lume se concretizează, în forma unui *sistem integrat*, cu valori economice, sociale și etice comune, care ocupă o poziție din ce în ce mai privilegiată, în conturarea evoluției economiei mondiale în ansamblul său și a fiecărei țări, ca entitate de-sine-stătătoare, influențând totodată, comportamentele sociale și politice de natură să susțină transformările necesare dezvoltării și creșterii economice în întreaga lume.

Lucrarea este structurată în **patru capitole**: primul dintre acestea intitulat „**Creșterea rolului corporațiilor multinaționale în cadrul noului sistem economic mondial**” prezintă noul sistem economic mondial și expansiunea corporațiilor multinaționale, se încearcă o definiție a conceptului de „companie multinațională”, fiind prezentate în același timp strategii de expansiune a corporațiilor multinaționale.

Datorită rolului pe care corporațiile multinaționale îl dețin în cadrul economiei europene, dar și datorită faptului că investițiile au deținut o importanță majoră în cadrul economiilor dezvoltate, am considerat ca oportună și de strictă actualitate abordarea în cadrul acestei teze de doctorat problematica impactului investițiilor străine directe asupra mediului de afaceri european, dar și asupra mediului de afaceri din România.

REZUMAT: IMPACTUL CORPORAȚIILOR MULTINAȚIONALE ASUPRA INVESTIȚIILOR STRĂINE DIRECTE

Specialiștii consideră că corporațiile multinaționale reprezintă o componentă cheie a economiei mondiale, având un rol deosebit de important și complex în creșterea economică, în amplificarea comerțului internațional, în accelerarea progresului tehnic, în globalizarea piețelor, producției și tehnologiei. Ele reprezintă unul dintre cei mai semnificativi factori ai progresului economic contemporan. În același timp, corporațiile multinaționale “constituie latura cea mai vizibilă a globalizării”.

Prin natura lor, CMN integrează producția la nivel internațional și, în acest mod, joacă un rol central în creșterea economică. Aceste firme sunt principalii factori în dezvoltarea și răspândirea tehnologiei care se consideră a fi de o mai mare importanță ca determinant al competitivității internaționale și progresului națiunilor. CMN contribuie și la formarea de capital, furnizează pregătirea profesională și joacă un rol important în comerț, jucând un rol pivot în organizarea activităților economice internaționale și susține considerabil bunăstarea economică și socială a țărilor gazdă și de origine în sens pozitiv.

Țările gazdă privesc CMN ca o sursă suplimentară de investiții, tehnologie, inovație, angajare, modernizare a managementului, calificare a forței de muncă, creștere a puterii concurențiale naționale, o mai mare integrare în economia mondială și oportunitatea unor noi piețe de export, precum și venituri din încasări și taxe.

Factorul central pe care este axată lucrarea este importanța principiului general statuat că, firmele multinaționale sunt principalele generatoare de investiții străine directe, și că la rândul lor, aceste categorii de operațiuni externe exercită o influență deosebită asupra expansiunii și activității acestui tip de societăți. CMN constituie unul dintre factorii importanți ai dezvoltării actuale a economiei mondiale, devenind o putere capabilă să provoace, conform propriilor interese, schimbări deosebite, atât în cadrul relațiilor internaționale, cât și în majoritatea sferelor vieții politice și sociale.

Capitolul doi intitulat „**Impactul corporațiilor multinaționale asupra investițiilor străine directe**” reprezintă tema centrală a lucrării și include statistici corelate, prelucrări de date și studii de caz abordate într-o manieră originală ce demonstrează importanța investițiilor străine directe. Sunt prezentate de asemenea teorii referitoare la investițiile străine directe, prezentând principalele cauze ale creșterii acestora, perspectivele țărilor receptoare și donatoare de investiții străine

REZUMAT: IMPACTUL CORPORAȚIILOR MULTINAȚIONALE ASUPRA INVESTIȚIILOR STRĂINE DIRECTE

directe, tranzacțiile CMN în domeniul transferului de tehnologie precum și tendințele actuale în evoluția ISD pe plan mondial sub impactul activității corporațiilor multinaționale. În lucrare un loc important îl ocupă aspectele referitoare la impactul corporațiilor multinaționale asupra investițiilor străine directe în contextul mediului de afaceri global și european considerând aceste fluxuri ca un factor stimulator al îmbunătățirii mediului de afaceri global și european.

Creșterea interdependențelor dintre economiile lumii este în mod definitoriu, corelată cu evoluția fenomenului liberalizării fluxurilor economice, comerciale, monetare și financiare, „*motorul*” acestora fiind receptarea și încorporarea progresului tehnic, furnizat îndeosebi, de *sistemele informaționale*, promovate la nivelul corporațiilor multinaționale.

Investițiile sunt propagatoare de nou, ele aduc întotdeauna schimbarea situației existente, apariția altor elemente decât cele cunoscute anterior. Investițiile angajează viitorul, de unde decurge caracteristica asocierii unui însemnat factor de risc propriu oricărui proces investițional.

Partea finală a acestui capitol este dedicată perspectivei evoluției fluxului de investiții străine directe în România și evoluția investițiilor străine directe pe plan mondial sub impactul activității corporațiilor multinaționale

Capitolul trei denumit „**Investițiile străine directe ale corporațiilor multinaționale în România și impactul lor asupra economiei naționale**” este o continuare a temei centrale a lucrării, fiind alocat analizei investițiilor străine directe ale CMN în România și impactul lor asupra economiei naționale. Aici ISD sunt analizate prin prisma mediului de afaceri din România în context global și european.

Realizările din țara noastră demonstrează interesul României de atragere a investițiilor străine, ale CMN evident cel puțin din prisma nevoii de resurse și de management competent. În acest context sunt prezentate modalități de pătrundere a CMN în România, studii de caz, evoluția ISD ale corporațiilor multinaționale în perioada 1990-2007 precum și rolul Agenției Române pentru ISD și modul de promovare a acestora.

În finalul acestui capitol am analizat investițiile străine directe cu impact semnificativ asupra economiei românești, realizând totodată un studiu de caz, asupra companiei Renault în România

În capitolul patru intitulat „**Viitorul corporațiilor multinaționale**” am abordat aspecte referitoare la **viitorul corporațiilor multinaționale** precizând că acestea

REZUMAT: IMPACTUL CORPORAȚIILOR MULTINAȚIONALE ASUPRA INVESTIȚIILOR STRĂINE DIRECTE

constituie unul din factorii importanți ai dezvoltării actuale a economiei globale, devenind o putere capabilă să promoveze schimbări deosebite atât în cadrul relațiilor economice internaționale cât și în majoritatea sferelor vieții politice și sociale. De asemenea, am constatat creșterea rolului CMN în domeniul tehnologiei și informației în economia globală și creșterea rolului cooperării dintre ele ca sursă a procesului inovațional. Totodată am analizat o serie de întrebări care se pun cu privire la rolul și importanța statului-națiune în contextul economiei globale și în care CMN, noii gladiatori globali câștigă mai mult teren bulversând ordinea existentă și modifică regulile jocului în timp ce statele naționale încearcă să reziste în fața transformărilor.

Bibliografia utilizată în lucrare reflectă pluridisciplinaritatea temei abordate. Au fost consultate lucrări de referință atât din literatura de specialitate dar și din cele editate de organisme internaționale în domeniul ISD, integrării europene, statistică, investiții, macroeconomie, societate informațională, mediu, protecția și garantarea investițiilor, politici economice.

Una din problemele principale în redactarea acestei lucrări a fost reprezentată de sursele bibliografice, surse care oferă date diferite în cazul investițiilor străine directe. UNCTAD, UE, Banca Mondială, BERD, BEI și alte organisme internaționale precum și băncile de investiții dispun de propriul departament de analiză și colectare a datelor publicând periodic diferite statistici care, în materie de ISD suferă de un relativism sesizabil, apărând diferențe semnificative între rapoartele publicațiilor internaționale și cele naționale.